

26. Оцінка якості та безпечності дитячих іграшок на ринку України

Марина Єрмоласва, Тетяна Артюх

Національний університет харчових технологій

Вступ. Іграшки та ігри - це особливий вид товарів, які призначені для виховання дітей. Вони сприяють їх розумовому і фізичному розвитку, допомагають пізнавати навколишній світ, привчають до праці, формують характер. Споживчі властивості іграшок виявляються при їх використанні дітьми в процесі гри.

Актуальність теми, полягає в тому, що сьогодні ринок іграшок в Україні досить насичений, тому виробники вимушені знаходити нові безпечні матеріали та підходи до виробництва даного продукту.

Матеріали і методи. Відповідно до ГОСТ 25779 -90 «Общие требования безопасности и методы контроля» іграшки повинні бути піддані прийнятним, кваліфікаційним, приймально- здавальним, сертифікаційним випробуванням та випробуванням на безпеку.

Випробування на безпеку здійснюються на етапі виробництва (при приймальних або кваліфікаційних випробуваннях) і при періодичних на відповідність вимогам безпеки, що встановлені чинними нормативно-технічними документами на іграшки. Результати оформлюються протоколом.

Сертифікаційні випробування здійснюються на відповідність вимогам безпеки, що встановлені чинними нормативно-технічними документами на іграшки, та, за бажанням замовника, - на відповідність іншим вимогам. Випробування повинні провадитися випробувальними організаціями за призначенням органу з сертифікації. Результати оформлюються протоколом. Іграшки підлягають обов'язковій сертифікації, яку було введено в Україні з 1 липня 1994 р. Наказом Держстандарту України від 30.06.93 № 95 обов'язкова сертифікація передбачає перевірку іграшок вітчизняного виробництва та імпортих на відповідність вимогам безпеки ГОСТ 25779-90 "Игрушки. Требования безопасности и методов контроля". Вимоги цього стандарту гармонізовані з чинним міжнародним стандартом на безпеку іграшок. Вимоги безпеки, відповідно до ГОСТ 25779-90, поділяються на вимоги до конструкції, кріпильних деталей, гострих кутів, дротів, жорстких деталей, до складних пристроїв і привідних механізмів. Стандарт також регламентує вимоги безпеки для іграшок: для дітей до 3 років, які призначені для контакту з ротом дитини і для використання в дитячому ліжечку та колісці тощо.

Оцінку якості провели за нормативно – технічною документацією – ГОСТу - ГОСТ - 25779 – 90 «Игрушки. Общие требования безопасности и методы контроля».

Органолептичну оцінку якості іграшок використовують в товарознавстві. Вона здійснюється шляхом ретельного огляду, розтяги, обмацування товару (іграшок). Органолептичними показниками, за якими проводиться оцінка є: зовнішній вигляд, тканина, набивання, звук, колір, шви, дефекти. Для проведення повної оцінки товару, що реалізується в магазині «Пелікан», було відібрано 5 зразків, які виготовлені зі штучного хутра та з пластмаси (очі),а набивка з поліефірного волокна. Зразки пронумеровані таким чином:

1. Медвідь. ВАТ“Аврора” Китай.
2. Бегемот. ВАТ “Аврора” Китай.
3. Пес. ТОВ “А.С.К. ”Київ.

4. Лев. ТОВ “А.С.К.” Київ.

5. Мавпеня. ТОВ “Бауер” Німеччина.

Результати. Першим етапом під час товарознавчої оцінки є ідентифікація. Ідентифікацію проводили шляхом перевірки наявності і відповідності маркування на упаковці. Під час огляду зразків не було виявлено пошкодження упаковки. В результаті аналізу встановлено, що повної інформації на маркуванні не виявлено в жодному зразку. Не вказана маса нетто, дата виготовлення, юридична адреса виробника у всіх зразках. Штрих-код і термін дії відсутні у зразках 1 і 5.

На другому етапі проведено аналіз показників якості за органолептичними показниками. Аналіз отриманих даних вказує на те, що іграшки, реалізовані у магазині за органолептичними показниками цілком відповідають ГОСТ. Порівняння проводилось за бальною оцінкою. Найбільшу кількість балів отримала м'яконабивна іграшка – черепаха, виробництва Англії (35 балів) та машина з пластмаси (35 балів), найменше балів має іграшка – праска з Китаю (28 балів), що пов'язано, як уже зазначалося раніше з незадовільною якістю китайських іграшок, зокрема, за велику кількість істотних дефектів.

Висновок. Потенційна небезпека та низька якість іграшок, представлених на вітчизняному ринку - вражає. Більшість з них поступає в продаж без узгодження з боку Державної санітарно-епідеміологічної служби, не маючи відповідних документів, що підтверджують їх якість і безпечність.

Для того щоб правильно обрати якісну та безпечну іграшку, необхідно врахувати наступні аспекти. Перш за все, потрібно бути обачними та звернути увагу на супроводжувальні документи. Маркування на упаковці свідчить про те, чи відповідає іграшка вимогам стандартів. Також важливо бути уважним щодо рекомендованого віку, з якого можна її використовувати.

По-друге, важливим є склад хімічних елементів матеріалу, з якого зроблено іграшку, адже сьогодні в Україні продається величезна кількість іграшок, що містять небезпечні речовини, такі як формальдегід, толуол, фенол. Ці сполуки здатні визивати алергічні реакції в дитини та навіть вражати центральну нервову систему.

Іграшки повинні бути красиво оформлені, мати гладку поверхню, покриття повинне бути рівномірним, без пропусків, патьоків. Іграшки повинні бути безпечними, гігієнічними, повинні добре очищатися і митися. Заводні іграшки повинні мати безвідмовно дієвий механізм. Звуки, які видають іграшки, повинні бути приємними для слуху. Фарби повинні бути абсолютно нешкідливими. Перелік барвників та інші вимоги до якості іграшок визначаються санітарними правилами з виробництва та продажу іграшок.

Література

1. Industry Information. [Електронний ресурс]: International Council of Toy Industries: — Режим доступу: <http://www.toy-icti.org>.

2. Toy Sector in Europe. [Електронний ресурс]: Toy Industries of Europe: — Режим доступу: <http://www.tietoy.org>.

3. World of toys. [Електронний ресурс]: Internationaler Spielwarenmarkt: — Режим доступу: <http://www.world-of-toys.org>.